
Tamási Áron: Ábel a rengetegben

Tamási Áron Ábel a rengetegben című regénye egy trilógia első része. A mű egy szegény kamaszfiú hirtelen felnőtté válásáról szól. Ábel magára hagyatva kerül erdőpásztornak a Hargitára. Komoly fegyelemmel és bátorsággal viseli sorsát, és a rablókkal is megküzd. A diadalmas csata után megfogadja, hogy egész életében a szegények és nyomorultak védelmezője lesz.

Szereplők: Szakállas Ábel; Szakállas Gergely, Ábel édesapja; Ábel édesanyja; Dávid Pali bácsi; Főbarát, Péter gvárgyán; Márkus, fiatal barát; Furtunát, barát; Bankigazgató; Banki pénztáros; Fuszulán, rabló; Surgyelán, csendőrrabló; Csendőrök.

Műfaja: regény. A mű négy fejezetből áll.

Helyszínek: Csíkcsicsó, erdélyi falu; erdő a Hargitán.

A rövid tartalom:

1. fejezet

A történet 1920-ban játszódik, amikor a románok kézhez vették Erdélyt. A főhős, Szakállas Ábel 15 éves. Szüleivel Csíkcsicsóban, egy káposztatermelő kis faluban él. Édesapja, Szakállas Gergely közbirtokossági erdőpásztor, fent él az erdőn, s csak akkor látogatott haza, ha elfogyott az elesége. Egy szép napon Ábel édesapja hazaérkezik az erdőből, és hoz magával egy nyulat vacsorára. Van is nagy öröm, mert a háború utáni nagy szegénységben ritkán jutott ilyen finom ennivalóhoz a család. Az édesapa hazajövetelének azonban nem ez volt az egyetlen célja, hanem az is, hogy megmondja Ábelnek: szerzett neki erdőpásztori munkát a Hargitán. Ábel egy kicsit megijed attól, hogy egy erdei kis házban egyedül kell élnie, de engedelmeskedik a szülei kívánságának. Másnap fel is kerekedik édesapjával, és elindulnak. Visznek magukkal Ábelnek egy kecskét, két tyúkot és egy macskát. Ábel a kis viskóban talál egy kutyát, amit rögtön el is nevez Bolhának. Miután berendezkednek, az édesapa elindul haza, és egyedül hagyja Ábelt a rengetegben. Ábel nehezen alszik el, és egy kicsit fél is, de frissen talált

kutyája bátorságot ad neki. Másnap megérkezik a szeredai bankigazgató, aki elmondja Ábelnek a feladatait. Ő árulja a fát az erdőn, a jövedelemmel pedig el kell számolnia, és mindezért ötszáz lej havi fizetést kap. Az igazgató azokat a fákat, amiket a szél dönt ki, Ábelnek adja, hogy saját hasznára árulhassa. Másnap bútort küld a bankigazgató Ábelnek egy szekeres emberrel, akit Dávid Pali bácsinak hívnak. Pali bácsi fát is szeretne vinni, de nem akar fizetni érte. Ábel hosszas kérések után ad neki egy szekérral, de cserébe olvasmányokat kér, hogy ne unatkozzon egyedül a Hargitán. Ábel egy erdei séta alkalmával elrejtett fegyvereket és bombákat talál az erdőn. A fegyvert eldugja, a bombákat pedig egymás után több napon keresztül felrobbantja. A bomba által kipusztított fáknak örül, hiszen azt saját hasznára árulhatja. Pali bácsi rengeteg izgalmas olvasmányt hoz Ábelnek: Nick Carter-füzeteket, kalendáriumokat, regényeket és verseket, és cserébe természetesen viszi a fát. A fiú ezután már olvasással tölti üres óráit. Telnek a napok és a hetek a Hargitán: Ábelt meglátogatja az édesanyja és az édesapja is a fiú legnagyobb örömére.

2. fejezet

Ősziesre fordul az idő a Hargitán Ábel legnagyobb bánatára, aki egészen búskomorságba esik attól, hogy nem süt a nap, és egyre hidegebb az idő. Kevesebben jönnek fáért, és Ábelnek több ideje van olvasni. Egészen beleéli magát a regények világába. Egyik nap reggelén azonban megérkezik három barát a Hargitára: páter gvárgyián, Furtunát és Márkus, a legfiatalabb. A szerzetesek ott töltik az egész napot az erdőn, és Ábel nagyon összebarátkozik velük. A főbarát, aki régen tábori pap volt, megtanítja hősünket lőni a puskával, és a tűzre dobja a fiú Nick Carter-füzetét, mert istentelennek tartja őket. Ábel majdnem elsírja magát, de a szerzetesek megígérik neki, hogy küldenek helyette erkölcsös fiúnak való olvasmányokat. Ábelre olyan nagy hatással vannak a barátok, hogy még éjszaka is velük álmodik. Pár nap múlva Márkus elhozza Ábelnek a megígért, szentekről szóló könyveket, és elmeséli élete történetét: azt, hogy hogyan jutott árvaságra, és hogyan került a szerzetesrendbe a barátokhoz. Egyik nap Fuszulán, egy román ember érkezik az erdőbe Ábelhez. Sok szekér fát vesz tőle. Egy pár nap múlva újra visszajön ez az ember, és azt mondja Ábelnek, hogy ezentúl a bankba fizeti be az összeget, és a nyugta ellenében kéri a fát. Ábel egy kicsit gyanakszik, de elkezdik felpakolni a fákat Fuszulán szekérére. Még folyik a munka, amikor megérkezik a bankigazgató, és kiderül, hogy Fuszulán csaló, és a

banki nyugta csak hamisítvány. Ábel és az igazgató azonban leleplezi a csalót, és az igazgató megkötözve elviszi Fuszulánt. Másnap megérkezik a Hargitára a banki pénztáros és egy csendőr, és Ábel eddigi élete a rengetegben jelentősen átalakul.

3. fejezet:

Hősünk megtudja a pénztárostól, hogy a rabló Fuszulán kiszabadult, mert nem kötötték meg a lábát, és felrúgta az igazgató szekerét. Mindketten az árokba zuhantak: az igazgató megsérült, Fuszulán pedig elmenekült. Ezért hozta most magával a pénztáros a csendőrt. Ábel legnagyobb bánatára Surgyélán, a csendőr ott marad vele a Hargitán, hogy elfoghassa Fuszulánt, amint az visszatér a rengetegbe. Szomorú idők következnek, mert Surgyélán elfoglalja Ábel ágát, megeszi az összes enivalóját. Egyik reggel azt tapasztalják, hogy a kecske nem akar tejet adni, a két tyúkot pedig megette a róka. Surgyélán mérgében elindul vadászni, és lő egy sast. A sas azonban nem hal meg azonnal, hanem csak megsebesül, és megöli Ábel macskáját, a kutyának, Bolhának pedig kivázza a szemét. A sashúst megsütik tűzön, és - bár Ábel tudja, hogy az nem ehető - megeszik a csendőr parancsára. Hősünk ezután egy hétig betegeskedik a bűdös sashús miatt, és nem tud felkelni az ágyból. Ezalatt az idő alatt Surgyélán szabadon garázdálkodik: megsüti és megeszi a kecskét, és elkergeti Bolhát. Fuszulán újra megjelenik, és Surgyélán - ahelyett, hogy elkapná - szökik tovább vele együtt, tettestársa lesz. Ábelre szomorú idők köszöntenek, teljesen magára marad az állatok nélkül, megtudja, hogy édesanyja nagyon beteg. Surgyélán távozását azonban nem sajnálja.

4. fejezet:

Beköszöntött a tél, Ábel napjai magányosan és szomorúan telnek, egy nap azonban váratlan öröm éri: megérkezik az édesapja. Ábel elmeséli neki a kalandjait Surgyélánnal, és megtudja apjától, hogy meghalt az édesanyja. Ábel nagyon szomorú lesz a hír hallatán: a két férfi kesereg, de együtt könnyebb elviselni a bánatot is. Ketten éldegélnek tovább a Hargitán. Egyik este megjelenik a háznál a két rabló: Surgyélán és Fuszulán. Hőseink megijednek, de azt a tervet eszelik ki, hogy leitatják a két gazfickót. Az izogatás közben azonban Ábel apja is lerészegedik, és majdnem nekiesik a rablóknak. Szerencsére megmenekülnek, mert a gazfickók odébbállnak. A két székely férfi másnap elmegy a bankba, hogy jelentse az igazgatónak, hogy a két bűnöző újra visszatért. A bankigazgató

azonban - hiába bérel fel embereket - nem tudja elkapni a rablókat. Ábel és édesapja megint visszatér a hargitai házba, és tovább éldegélnek ott. Egy napon elmegy Ábel meglátogatni a szerzeteseket. Kellemes órákat tölt el náluk, ám megtudja, hogy Márkus beteg. A tüdejével van baj, hegyi levegőre lenne szüksége. Ezért Ábel magával viszi Márkust a rengetegbe. Egy darabig hármásban éldegélnek ott: Ábel, az édesapja és Márkus, tavasszal azonban az apa visszatér Csíkcsicsóba megművelni a földeket. Alighogy elmegy Ábel édesapja, megérkezik újra Surgyélán és Fuszulán. Márkus beszél nekik Istenről és a megváltásról, és ennek hatására megtér a két rabló, és önként feladja magát a rendőrségen. Márkus azonban meghal tüdőbajban. Ábel nagyon szomorú, és elhatározza, hogy új életet kezd. Márkus temetésén megtalálja rég halottnak hitt kutyáját, Bolhát, és úgy dönt: együtt vágnak neki az ismeretlennek. A regény végén Ábel elindul Bolhával a városba és így búcsúzik édesapjától: "elmegyek Bolhával a városba, hogy megkeressem a testvéremet, Káint, aki nekünk, Ábeleknek okozza a sok bajt."